

Pâbéaa kâra tii kà Paulo tâ Timotéo Bétapoo popai

*Wailàapà na wii tii bëeni?
Wà Paulo, pwi *apostolo.*

É wii wiidà?

Nabibiu kâra *naja 62 ma 66, gée na càùru pai tapoo tâa kà Paulo na karapuu wâ *Roma, na wii naa na *Apostolo* naporomee 28. Munaa mwa gée na càùé, na é mwa pâra pitiri pàra napô (pwiri tiagoo napô Espagne) ba na é picémara mwara ê *Picémara Wâdé. Pwiri é wii gée Macédoine ê tii bëeni. Â gée na càùé, âna rà tâjìrué cônâ wà tèpa Roma, â rà tétàmwereê naa napô kâra.

É wii tâî?

Tà Timotéo. Wà pwi caa kêe, âna pwi *Grec; â wà nyaa kêe, âna tô Juive, tô a cèikî naa goo Iésu Kériso. Wà Paulo, âna é pâmari Timotéo, naa na béârailu kâra pai pâra kêe, na é tâa Lystre, na ê naja 49. Â wà Timotéo, âna é pâ nau pwi a *câmu jaaé (*Apostolo 16.1-3*). Gée na càùé, â wà Paulo, âna é cùrué pâ, naa Tésalonika, ma Korénito (*1 Korénito 4.14-17*), ma naa Éfeso, ba na é wéaari ê wâra pwapwicîri wê (*1 Timotéo 1.3*).

Cina é wii?

É têre wà Paulo pâ, wà pâra tâpé, âna rà tapoo pacâmuri tèpa âboro goro pâ muru na pwâ, naa

na pâ wâra pwapwicîri wâ Éfeso. Êkaa na é wii tà Timotéo, ba na ée mwa pwa pupûra tà tèpa cèikî, ma wà tèpa pitûâ kàra.

Dà ère ê tii bëeni?

Wàéni ê pàra pupûra, na é naa tà Timotéo, wà Paulo, naa na ê tii bëeni:

- Gà cimwü, naa na ê pai pâra'gà, wiâra ê Tii Pwicîri.
- Gà wakè ba góo, goro ê Picémara Wâdé.
- Gà ina tà tèpa cèikî pâ, wâdé na rà ciburà pwapwicîri naima.
- Gà tòimirí ê pâ wâra pwapwicîri.
- Gà pitòrigari cè tèpa wéaari wèe.

Pai pitàgoó tii 1 Timotéo

Ipwabwàcu (1.1-2)

Tèpa pwa pupûra na rà tèpa pwâ (1.3-20)

Popai goro pai pwapwicîri (2.1-3.13)

Càrajè na jè pwapwicîri naima (2.8-15)

Tèpa pitûâ ma tèpa dikona (3.1-13)

Aupitûâri kà Paulo tà Timotéo (3.14-4.16)

Càrajè naa na wâ kà Pwiduée (3.14-16)

Câmu na ipa-imwüru (4.1-5)

Pwi a wakè bwàti ba kà Kériso (4.6-11)

Ipwacôoco pai wâro'gà (4.12-16)

Pai pacâmuri na jèpapara tèpa cèikî (5.1-6.2)

Bénabwé popai ma ipicijii (6.2-21)

Ipwabwàcu

1-2 Wâgo Paulo na pwa tii tâgà co Timotéo. Go pwi *apostolo kà *Kériso Iésu, wà pwi majoro ê cèikî kâjè. Ba ru cùruo pâ, wàilu ma wà Pwiduée,

*pwi a pa-udòjè, [ba na go picémara ê popai kà Kériso]. Gà pwi âji naîô naa na cèikî naa goo Kériso. Wâdé na tà tâgà ê *pimeaari imudi ma pinaanapô, na me gée goo Pwiduée kâjè ma Pwi Ùkai Kériso Iésu. Â [wâdé na gà tâmogòori] pai moo kàru naa googà. Cidòri nyuâagà!

Gà pwacôoco tèpa pwa pupûra na rà tèpa pwâ

³ Ico pwi béeò, go taniimiri tâgà i pwi ia go ina tâgà, na ia go pâra jiigà naa na province Macédoine. Ba go tacoo googà pâ, na gà tà tâa na ville Éfeso, ba na gà pacoo tèpa pwa pupûra na rà tèpa pwâ. ⁴ Rà nye ciburà tûra taaci, goro pâ jèmaa na pwâ, ma pâ jèkutâ góri, goo pâ nee tèpa jojoorojè*. Â gà ina târa pâ, na rà panuâ diri ê pwuibà. Ba êpwiri, âna tagôtù kaa ê pitaèkâa. Â càcaa pitu târa ê wakè kà Pwiduée, pwi wakè na jè pwa naa na ê cèikî†.

⁵ Go ina tâgà pâ, gà pwa pwiri, co Timotéo, ba na [gà pacâmuri tèpa cèikî pâ, na] rà pimeaarirà, gée na âji pwâranümarà. È pimeaari, âna me gée goro ê pai pitêre dàra kâjè, ê *pwâratûra-nigée-goojè. Â é me gée goro mwara, ê pai pâra kâjè, wiâra ê cèikî kâjè, na âjupâra.

⁶ Eco na wà tèpa âboro bëepwiri na rà tèpa pwâ‡, âna rà pagà jii ê naigé bëepwiri na wâdé. Â rà jèe imwüru, ba rà tâa goro pâ popai na ticè êreê. ⁷ Ba nümarà na rà tèpa pacâmuri âboro goro ê *Naèà kà

1:4 1 Timotéo 4.7; Tito 1.14 * **1:4** 1^re phrase—Côo note goo Tito 3.9. † **1:4** Wakè na jè pwa naa na ê cèikî—é, È wakè kêe, âna pai udò kà tèpa âboro. Â jè tâmogòorié goro co ê cèikî. ‡ **1:6** Wà tèpa âboro bëepwiri, na rà tèpa pwâ—Grec: Wà pàra tâpé.

Moosé. Êco na càra caa tâmogòori bamwara, ê pâ pwina rà gére gòo goro pacâmuri!

Naèà âna wâdé wiàna jè wârori

8 Jè nye tâmogòori pâ, i Naèà âna nye wâdé, wiàna jè wârori bwàti. **9** Ba wà Pwiduée, âna câé caa naa ê Naèà, ba kà tâpé na wâdé ê wâro kàra. Â é naa i Naèà [tà Moosé] ba kà tâpé na rà ciburà pwa na èpà. Wà tâpéebà, âna tàutàra na rà pitêre dàra, â rà égòjai ê pâ pitûâ kêe:

Rà naa càùrà tà Pwiduée, â tàutàra na rà pwa-mainaê;
 Rà pitaureèe goo ê pâ muru pwicîri;
 Rà tèpa pitétàmwara âboro, tiagoo na rà tétàmwara du nyaa ma caa kàra;
10 Rà tèpa toomura, ba rà cîâa jii wâdàra;
 Rà ipuu imudi ma wà pàra tâpé—tiagoo na wà tèpa paaō, âna rà pipuu côwâ;
 Rà tèpa pwa âraicu goro âboro§;
 Rà tèpa pwâ;
 Rà pitòti pàra tâpé, ma *ipwataâboro pwâ, naa na wâra pitèimuru.

[Ê Naèà, âna naa, ba kà tâpé na rà wàrapwiri] ma wà diri tâpé na rà pwa pâ na jèpapara tûâ na èpà. Wailà na càra caa pitêre dàra ê ârapupûra na *târù, na ia jè tòpi. **11** Ê pwi bëepwiri, âna é me gée goo ê *Picémara Wâdé, na é naa tôo wà Pwiduée, [ba na

1:8 Roma 7.12,16 **§ 1:10** Tèpa pwa âraicu goro âboro—Trafiquants d'esclaves. Rà tâjìru pâ âboro, ma icurirà ba na rà tèpa ênawéna kîri kà pàra tâpé.

go wéaari ma inapàpari]. Dau maina ma muugère wà Pwiduée! Wâdé na jè pwamainaê*!

Ipwaolé tà Kériso na é pa-udòjè

12 Go pwaolé tà Kériso Iésu, Pwi Ukai kâjè. Ba é niimiri pâ, pâriô ma é pûra naa gooò, ma naa tôo ê wakè kêe. Â é naa tôo ê nii kêe, ba na go wakè. **13** [Câé caa côô pâ] béaa, âna go pwi a pitaurèe gooé, ma pi-inâé ba èpà†. Â ia go po dau tubaèpà têe, [na go tubaèpà tà tèpa âboro kêe]. Êco na é meaario, â é wâdéario, [â câé caa naa wârimuru tôo]. Ba é côô pâ, go wàrapwiri, gée goro ê pai càcaa tâmogòori kôo. Ba ia câgo caa pâji cèikî naa gooé.

14 Po dau maina ê pimeaari imudi kà Pwi Ukai [Pwiduée] kâjè; pimeaari na é piêdò ba kôo. Â é pwa ma go cèikî, naa goo Kériso, â é pwa ma go meaari têpa âboro kêe, goro ê pimeaari kà Kériso Iésu. **15** Ba [jè mu ina pâ]: «Wà Kériso Iésu, âna é me naa goropuu, ba na é pa-udò tâpé na rà pwa na èpà, [ma naa târâ ê *âji wâro jaaé].» Â wàépwiri ê popai na âjupâra, na pâri ma jè cèikî naa goo.

Wâgo, âna nye wâgo kaa, pwina go nye dau pwa na èpà kaa. **16** Êco na wà Pwiduée, âna é meaario, [â câé caa naa wârimuru tôo]. Â é wàrapwiri, ba na é paari pâ, é dau pidàpwicâariê wà Iésu Kériso naa gooò. [Ba wiàna é wàrapwiri naa gooò]—pwi âboro na go dau èpà jii pâra tâpé—â o câmu, ba kà pâra têpa

* **1:11** Wâdé na jè pwamainaê—é, É naa tâjè pinaanapô ma ipwâdée. **1:12** Apostolo 9.15; 1 Korénito 15.9–10; Galatia 1.15–16

1:13 Apostolo 8.3, 9.1–5 † **1:13** Pi-inâé ba èpà—Rà ina mwara wà têpa ijiao pâ: Pinabaèpâé. **1:15** Luka 19.10

âboro. Â rà o cèikî naa gooé, ma tòpi jiié ê *wâro dàra gòiri jaa Pwiduée.

¹⁷ Pwamaina ma picagòtù Pwiduée! Wàé na é Pwi Ukai na muugère; wà Pwina ticè pwâadèreè; wà Pwina câjè caa côoê; wà Pwina é caapwi co! Pwamainaê dàra gòiri awé! Wâdé na wàra! Amen!

Gà tà cimwü naa na cèikî

¹⁸ È pwina go ina tâgà, co Timotéo, pwina naîô, âna pitatée bau i pwi ia rà ina naa googà wà tèpa *péroféta, [na ia rà pame ê popai kà Pwiduée]. È pwiibà, âna o naa cè nii'gà, ba na gà o pipaa, [târa pwamuru ê Picémara Wâdé]. ¹⁹ Wâdé na gà cimwü naa na cèikî'gà [naa goo Kériso]. Â gà ipwacôoco, â gà wâro bwàti, wiâra ê *pwâratùra-nigée-googà.

Ba wà pàra tâpé, âna tàutàra na rà pitêre dàra ê pwâratùra-nigée-goorà. Â rà jèe tubatiàu ê cèikî kàra. ²⁰ Ru wâjaarà, wà Himéné ma wà Alexandre. Go jèe panuâru tà *Caatana[‡], ba naa wàrapwiri, â ru mwa bàra tâmogòori pâ, ru cibwaa ina pâ, ru tùra naa na nee Pwiduée.

2

Popai goro pai pwapwicîri

¹ Gée goo kaa diri pwiri, â go cau tacoo goowà [ma diri ê wâra pwapwicîri] pâ, na guwà pwapwicîri tà Pwiduée, ba kà [tèpa cèikî béewà, ma wà] diri tèpa âboro, [gée na âji pwâranüma]. Guwà ilari

1:20 1 Korénito 5.5; 2 Timotéo 4.14–15 [‡] **1:20** Go jèe panuâru tà Caatana—Munaa é pacòobéru wà Paulo gée na ê wâra pwapwicîri, tapacîri ê pàara na rà pitòotéri ê wâro kàra.

jiié pâ, na é pwa pâ muru na wâdé ba kàra; â guwà pwaolé têe goo. Wàépwiri ê pwina dau âjimuru.

² Guwà pwapwicíri, ba kà tèpa ukai, ma tèpa pitûâ, ma tèpa âboro imaina, ma diri tâpé na rà pipopa ê napô kâjè. Â, naa wàrapwiri, â jè wârori ê wâro, na moo ma awé. Â jè o papwicíri Pwiduée, â jè o pâra bwàti, naa na diri pâ ére. ³ Wâé kaa pwiri [ê pwâra pwapwicíri] na wâdé na jè pwa, êna é ipwâdée goo wà Pwiduée, *pwi a pa-udòjè. ⁴ Ba nümee na rà cau udò diri tèpa âboro, [ma tâa târa ê *âji wâro jaaé]. Â wâdé têe na rà cau tòpi ma tâmogòori ê âjupâra [goo Iésu].

⁵ Ba nye caapwi co, wà Pwiduée [kà diri tèpa âboro]. Â é nye caapwi co wà pwi a-ipa popai nabibiu kâjè tèpa âboro ma wà Pwiduée—âna wà Kériso Iésu. Ba é jèe pa ê naiiri âboro, pwacèwijè, ⁶ â é panuâ ê wâro kêe, ba na o tipi diri ê pâ âboro [jii ê épà, ma ê pwâra bà]. Wàépwiri na é jèe paari wà Pwiduée, na tòotù na é jèe tâmara tòpò, [pâ, nümee na rà udò, wà diri tèpa âboro].

⁷ Â gée goo kaa pwiri, na é cùruo, ba na go pwi *apostolo kêe, tà tâpé na càra caa tèpa *Juif. É panuâô pâ, ba na go pwa pupûra târa, ma pacâmurirà goro ê popai na âjupâra [goo Iésu] na jè cèikî naa gooé. Na go ina pwiri, â go nye âjupâra, â câgo caa pwâ!

Càrajè na jè pwapwicíri naima

⁸ Wàépwiri ê aupitûâri kôô: Na diri pâ pâara, na guwà ipitiri naa na nee Pwi Ukai, âna wâdé na

guwà pwapwicîri têe. Â guwà naaco ê piputàmu, ma ê pâ pitòocia. Na guwà pagòtù too îwà dà Pwiduée, â wâdé na guwà pwa, naa na pwâranüma na pwéelaa na araé.

⁹ Â go pitûâri tà pa ilàri* pâ: [Na guwà ipitiri naa na nee Pwi Ukai, â] wâdé na pitòimiri ê pai pwa ârabwée kàwà, ma pai pwa wèe pûruwà. Guwà cibwaa coona ârabwée na po dau maina wâri wèe, â guwà cibwaa po dau tòpò mwani mii ma perle. ¹⁰ Ba ê âji pwényuâa kà tô a cèikî, âna paari goro pâ wakè kêe, na wâdé.

¹¹⁻¹² Â, na pâara na gére pwa pupûra na, âna wâdé na wà pa ilàri, âna rà tamaari naa na ipakîri ma tànana†. Â câgo caa naa tarù târa, ma rà pacâmuri tèpa pao, ma pitûâ jairà ma pwa kûu târa naa na pwina rà pwa‡. ¹³ Ba wà Pwiduée, âna é tòpò béaa wà pwi pao, wà *Adamu; â gée na càùé, â é mwa tòpò wà tô ilàri, wà Éva. ¹⁴ Â càcaa wà Adamu, na ia é piwâmiê [i Dòèa, *Caatana]. Â wà tô ilàri, na ia piwâmiê, â câé caa pitêre dàra ê naèà kà Pwiduée. ¹⁵ Èco na pa-udòrà, naa na pai pitàmari èpo kàra§,

2:9 1 Pétérus 3.3-5 * **2:9** Pa ilàri—Pai ina kà tèpa ijiao, bépitòimiri pa ilàri. Wà pâra tâpé, âna rà ina pâ: Tèpa ilàri. **2:10** 1 Timotéo 5.10 **2:11-12** 1 Korénito 14.34 † **2:11-12** Tànana—Munaa na pâara kà Paulo, âna wâru pa ilàri na rà niimiri pâ, pwa tarù kàra ma rà tûra imudi naa na wâra pwapwicîri. Â nûmee na é pacoo ê pai pwa bêepwiri. Èkaa na é papwicîri jiirà na rà tûra, naa na pâ wâra pwapwicîri na é pwi apitûâ naa na. ‡ **2:11-12** Ma pitûâ jairà...naa na pwina rà pwa—é, Â rà cibwaa tapâgà popai na é tûra wà pwi pao. **2:13** Genèse 2.7,21-22; 1 Korénito 11.8-9 **2:14** 2 Korénito 11.3; Galatia 3.1-6 § **2:15** Naa na pai pitàmari èpo kàra—é, Wiàna rà tòpi bwàti ê wakè kàra, na rà ipièrù goo pâ èpo kàra; é, gée goro pai pitêpa i Pwi èpo {Iésu}.

wiàna rà tà wâro, naa na cèikî, ma pimeaari, ma ipapwicî, ma ipakîri.

3

Popai tà tèpa pitûâ naa na cèikî

¹ Wàéni ê jè pwâratùra [na jè mu ina, pâ]: «Wà pwina nûmee na é pwi caa kà tèpa pitûâ kâra ê wâra pwapwicîri, âna wâdé, ba pwi wakè na âjimuru.» Nye popai na âjupâra. ²⁻³ Â wà pwi âboro bêepwiri, âna wâdé na, ê wâro kêe, âna pitòimiri [na ara tèpa âboro diri]. Â wâdé na ticè na pitòtié goo. [Wàéni pâ pwina pâri ma ina naa gooé]:

É tâa bwàti goo tô wâdèe*;
 Câé caa pwi a wâdo ma dau ija;
 Câé caa pwi a putàmu, ma pwi a tòocia;
 Câé caa pwi a wâdé têe mwani.
 É pwi a piaabòrié;
 É pwi a tûra ba moo;
 É pwi a tòpi bwàti tèpa âboro na rà tèepaa mariê;
 É tâmogòori ma é pacâmuri tèpa cèikî;
⁴ Â é pwi a pitòimiri bwàti ê pwârawâ kêe, ba na rà pitêre dèe pâ èpo kêe naa na ipakîri.

⁵ Ba wiàna câé caa tâmogòori popa ê pwârawâ kêe, â é wànau târa, cè pai popa kêe, ê wâra pwapwicîri kà Pwiduée? ⁶ Wà pwi a pitûâ kâra ê wâra pwapwicîri, âna càcaa wâdé na é bwaa pwi a tapoo a cèikî. Ba é péa tà pwamainaê, â péa é tà ipa-imwüruê wà

3:1 Apostolo 20.28 **3:2-3** Tito 1.6-9 * **3:2-3** É tâa bwàti goo tô wâdèe—Grec: Nye caapwi co wâdèe.

*Caatana, wà Pwi âboro èpà[†]. ⁷ Â jèpwi mwara: Wâdé na wâro kêe, âna wâdé tà tâpé na càra caa tèpa cèikî. Ba na, o nye ticè âboro, cèna pi-inaê ba èpà. Â o câé caa tûu, naa na ê jó, na é pwabwàti ba kêe, wà Pwi âboro èpà.

Tèpa dikona

⁸ Iipaiwà naa goo wà tèpa dikona[‡]. Ba wâdé na rà tèpa âboro na rà wàrani:

Rà tèpa pitòimirirà;
 Rà tèpa âboro *tarù, na càcaa wâru ûmemeerà;
 Càra caa tèpa ipwirié;
 Càra caa tèpa ciburà bu mwani.

⁹ Â wâdé na rà pâra wiâra ê cèikî na jè pacâmurirà goo. Ba nye pwi âjupâra na é jèe paari tâjè [wà Pwiduée]. Â wâdé na rà pitère dàra bwàti ê *pwâratûra-nigée-goorà. ¹⁰ Béaa kâra na jè pitòrigari pwi jè âboro, ba na é pwi dikona, âna wâdé na jè jèe mara côo bwàti ê wakè kêe, ba na o ticè cèna pâri ma o pitòtié goo.

¹¹ Napwa naa goo wà pa wâdàra dikona[§], âna wâdé na rà wàrani:

Rà pitòimirirà;
 Càra caa picocoo;

[†] **3:6** Â péa é tà ipa-imwüruê wà Caatana... é, Â é péa pâra nau tòpi wârimuru kêe, pwacèwii Caatana, wà Pwi âboro èpà. **3:7** 2 Korénito 8.21

[‡] **3:8** Dikona—Naa na grec, ê popai bëeni, âna pai ina wèe pâ: Pwi ênawéna. Naa na pâbéaa kâra wâra pwapwicíri, âna wà tèpa dikona, âna rà tâpé na rà pitu tà tèpa pitûâ. **3:11** Tito 2.3

[§] **3:11** Pa wâdàra dikona—é, Pa ilàri na rà dikona.

Càra caa ija ma wâdo imudi;
Rà tarù, ma âjupâra, naa na diri pâ ére.

12 Wà tèpa dikona, âna wâdé na rà papwicîri pa wâdàra*. Â wâdé na rà pitòimirí bwàti ê èpo kàra, ma ê pwârawâ kàra. **13** Â wiàna rà pwa bwàti ê wake kàra, âna jè o pipapwicîrirà. Â rà o cimwü, naa na cèikî kàra†, naa goo wà Kériso Iésu.

Aupitûâri kà Paulo tà Timotéo

14 Nümoo na go jèe tâpo paé marigà. Éco na go jèe tâmara wii tâgà pwiri, **15** ba péa go tà ipwâ. Ba wâdé tôo na gà tâmogòori, cè càrajè na wâdé, naa na ê wâao kà Pwiduée. Ê wâao bëepwiri, âna êkaa ê wâra pwapwicîri kà Pwiduée, na é wâro. Â ê wâra pwapwicîri, âna é cipa ma ipwamuru ê âji ârapupûra [goo wà Kériso]. Ba é pwacèwii pwi a cipa wàra i wâ‡.

É dau pwényuâa Kériso!

16 Gà côo, nye dau maina ma pwényuâa kaa, ê cèikî na é wâgoojè! Ba:

É pa naiiri âboro
wà Iésu Kériso.
É *paâjupâraê
ê Nyuâaê Pwicîri.

* **3:12** Rà papwicîri pa wâdàra—Grec: Pwa caapwi piéa. † **3:13**
Naa na cèikî kàra—é, Na rà inapâpari ê cèikî kàra. ‡ **3:15** Pwi acipa
wàra i wâ—Pwi ò kâra wâao naa jaajè na Kalédoni. Popai ni goo ê
wâra pwapwicîri, êco na, na pàra tii, âna popai mwara goo wà Kériso.
(Côo 1 Korénito 3.11; 1 Pétéru 2.4–8.) **3:16** Ioane 1.14; 2 Pétéru 3.3;
1 Ioane 2.18

Rà côoê pâ *angela.
 Jè inapàparié
 târa pâ Ba.
 Cèikî naa gooé
 pitiri gòropuu.
 Dàgòtùé
 naa *napwéretòotù,
 naa na muugère
 kà Pwiduée Caa.

4

O mwa ipa-imwüru pàra tâpé

¹ È *Nyuâaê Pwicîri, âna é inapàpari pâ, rà o panuâ ê âji cèikî wà pàra tèpa âboro, nabâni, naa na pâ bénabwé tòotù. Â rà o pâra wiâra ê pâ autâmogòori na imwüru, na me gée goo ê pâ duée. ² Wà tèpa âboro bëepwiri, âna rà tèpa pwâ, ba jèe tubatiàu ê *pwâratûra-nigée-goorà, gée goo pai càcaa mu pitêre dèe kàrà*. ³ Wà tâpéebà, âna rà tûâri [tà tèpa cèikî] pâ, na rà cibwaa piéa, ma rà cibwaa ija ê pâ pàra utimuru. Èco na ê pâ utimuru bëepwiri, âna muru na é tòpò wà Pwiduée, ba na jè ija.

Â wàijè tèpa cèikî naa goo Kériso na jè tâmogòori ê âjupâra, âna wâdé na jè ija, ma pwaolé tà Pwiduée goo. ⁴ Üu, diri ê pâ muru, na é pwa wà Pwiduée, âna nye wâdé! Â nye ticè na jè o papwicîri! Â jè nye tòpi diri [naa na ipwâdée] â jè ipwaolé tà Pwiduée. ⁵ Ba

* **4:2** Grec: È pwâratûra-nigée-goorà, âna jèe cîri goro paò mii (marqués au fer rouge dans leur conscience). Napwiri, âna wà tèpa pwa karapuu na pwa na rà uru, âna tòdàpa ê jè ére gée goo naparawéerà, goro paò mii, ba na câmu kâra épà kàrà. **4:3** Genèse 9.3; Roma 14.6; 1 Korénito 10.30-31

ê pâ muru bëepwiri, âna pâ nau muru na wâdé tà Pwiduée, gée goro ê popai kêe[†] ma ê pwâra pwaolé têe.

Pwi a wakè bwàti ba kà Kériso

6 Wâdé na gà ciburà picòò ê pâ muru bëepwiri, tà tèpa cèikî bëegà. Â, naa wàrapwiri, â gà o pwi âji ênawéna kà Kériso Iésu. Â gà ciburà tòpi [naa na pwâranümagà] ê ârapupûra na âjupâra, goro ê cèikî kâjè [naa goo Iésu]. Ba gà jèe nye pâra wiâra, â wâdé mwara na o pwacèwii utimuru'gà, na diri pâ tòotù.

7 Gà cibwaa ipacè naa goo ê pâ jèmaa na pwâ, ba ticémuru naa goo, tà pwi âboro na é papwicîri Pwiduée. Wâdé na gà wakè taaci ba góo, ba na gà pwi a pitòimirí, ma pwi a papwicîri Pwiduée. **8** Ba [jè mu ina pâ]: «Ê wakè târa ma pwabwàti ê naijè, âna muru na tâpo wâdé. Êco na ê muru na dau wâdé awé, âna ê wakè goo ê wâro kâjè, ba na o wâdé tà Pwiduée. Gée goo kaa pwiri, na jè tòpi ê *âji wâro tapoo nabà, ma dàra góori.»

9 Ê popai bëepwiri, âna âjupâra, â wâdé na rà tòpi diri ê pâ âboro. **10** Gée goo kaa pwiri, â jè wakè ba góo. Ba jè jèe cèikî naa goo Pwiduée na é wâro, [â na é naa wâro]. Ba wâé na é *pwi a pa-udò diri tèpa âboro; âjupâra, tà tâpé na rà cèikî naa gooé. **11** Â wâé kaa pwiri, ê majoroé ma gà nye tà ciburà pacâmurirà goo.

Ipwacôoco pai wâro'gà

[†] **4:5** Ê popai kêe—Pwiri Genèse naporomee 1, na é ina wà Pwiduée pâ, diri pâ muru, âna wâdé têe. **4:7** 1 Timotéo 1.4 **4:10** 1 Timotéo 2.3–4

12 Wâdé na gà paari ê càra âboro na wâdé tà tèpa cèikî, naa na ê pwâratùra'gà, ma ê tûâ'gà, ma ê pimeaari'gà, ma ê cèikî'gà, ma ê pai pitòimirigà. Â, naa wàrapwiri, â o ticè pai pwa wèè, tà pwi jè âboro, ma é piècaarigà gée goro na gà bwaa pwi dopwa.

13 Na gà bwaa tapacíri ê pai tèepaa kôo, â wâdé na gà po tâa coo, goo pûra *Tii Pwicíri [tà tèpa pwapwicíri]‡. Â gà pagòorà taaci, ma pacâmurirà taaci. **14** Gà cibwaa ipwanauri ê âraimeai na é naa tâgà ê Nyuâaê Pwicíri, na ia rà tòpò îrà naa gògà wà tèpa pitûâ§, â na ia rà pame ê popai naa googà naa na nee Pwiduée. **15** Â wâdé na gà po tâa coo, goo pâ wakè, na ia go jèe ina tâgà. Â gà ipanuâgà bwàti târa ê wakè bëepwiri, ba na rà o côo wà tèpa âboro, pâ, dau pimaina too ê pwâra wakè'gà. **16** Gà ipwacôoco ê pai wâro'gà, ma ê pai pacâmuri'gà. Â gà tà tâa taaci goo. Â ée mwa pa-udòwà wà Pwiduée-wâgà, ma wà tâpé na rà o tòpi ê popai'gà, [â ée mwa naa tâwà ê âji wâro jaaé].

5

Pai pacâmuri na jèpapara tèpa cèikî

1 Gà cibwaa tûra ba góo, tà pwi ijiao. Wiàna gà naa cè pupûra têe, â gà papwicírié, pwacèwii na é pwi caa'gà. Â gà pwa pupûra tà tèpa âboro èpo dopwa, pwacèwii na rà tèpa jiigà; **2** ma wà pa ilàri

4:12 Tito 2.15 ‡ **4:13** Pûra...tà tèpa pwapwicíri—Rà pwâco tâpé na rà tâmogòori pûra tii. **4:14** 2 Timotéo 1.6 § **4:14** Rà tòpò îrà naa gògà wà tèpa pitûâ—Rà wàrapwiri gée na càùru na rà pitòrigari Timotéo, ba na rà pwényunuâarié ma pagòoe târa wakè.

pwaniümarà, pwacèwii na rà pa nyaa'gà; ma pa èpo ilàri dopwa, pwacèwii na rà pa naigé'gà.

Pa dàpwà

³ Guwà tòimiri bwàti wà pa dàpwà na ticè âboro na pitu tàra. ⁴ Â wiàna pwa èpo kàra, ma èrùrà, â wâdé na wà tâpéebà, âna rà pitu ma pwabwàti târa tâa kàra béaa. Ba wàépwiri ê âji wakè kà pwi a cèikî. Â, naa wàrapwiri, â rà o pawâjuépiri côwâ, tà wà du nyaa ma caa kàra, ma gèe ma ao kàra, ê pâ muru na rà tòpi jiirà. Â o dau wâdé tà Pwiduée.

⁵ Napwa naa goo wà pa dàpwà na ticè âboro na pitu tàra, âna wâilà kaa pwiri, pa ilàri na rà cèikî bwàti, naa goo Pwiduée. Ba rà pwapwicíri têe, naa ne ma pwaa. Â rà tà ciburà ilari jiié pâ, na é pitu tàra. ⁶ Napwa naa goo pa dàpwà na rà nye mudàra co ê pipwàdée kàra, âna rà jèe bà, wiàna rà bwaa tâgére wâro.

⁷ Wàé kaa pwiri, ê pitûâ, na gâ ina tà pa dàpwà ma tâa kàra*, ba na o nye ticè cèna jè o mwa caa tèirà goo. ⁸ Ba wà pwina câé caa pwabwàti târa ê tâa kêe—â pâbéaa ê pwârawâ kêe—âna é jèe tétâjii ê cèikî. Â é jèe po dau èpà awé, jii pwina câé caa pwi a cèikî.

Pa dàpwà na naa mwani kàra

⁹ Napwa naa goo pa dàpwà na é wârirà ê wâra pwapwicíri†, âna wâdé na rà jèe wâdò côwâ kâra 60

* ^{5:7} Gà ina tà pa dàpwà ma tâa kàra—Grec: Gà ina târa. Munaa pa dàpwà, é, pwiri diri tèpa cèikî. † ^{5:9} (ma 5.11) Pa dàpwà... Grec: Pa dàpwà na wii neerà naa na tii. Wà pa dàpwà bëepwiri, âna rà pipanuârà, ba na rà wakè ba kà Pwiduée, â rà tòpi mwani bépitu, jii é wâra pwapwicíri.

naja; âna rà nye tâa bwàti goo éarà béaa[‡]. ¹⁰ Â rà pa ilàri na dau tâmogòorirà, goo pâ muru na wâdé, na ia rà pwa:

Rà ipièrù bwàti, goo pâ èpo kàra;
 Rà tòpi bwàti ê pâ âboro;
 Rà piénawéna bwàti kà tèpa cèikî, naa na ipakîri[§];
 Rà pitu tà tèpa piticè neemururà;
 Rà pwa diri pâ na jèpapara muru na wâdé.

¹¹ Guwà cibwaa naa bépitu târa pa dàpwà na rà bwaa dopwa. Ba o péa cètùurà pâ câbawâdê kâra naiiri âboro, ba na rà piéa côwâ. Â o dàtirà jii [ê wakè, na rà mara ina pâ, na rà pwa ba kà] Kériso. ¹² Â wiàna wàrapwiri, â càra caa pacoo ê *ipwataâboro kàra têe, ¹³ â rà péa pwa ciritàu. Â muru na èpà jii pwiri—rà péa tà ciburà pâra wii pwârawâ, ma picocoo. Â rà gée naa na pâ muru, na ticè ûraarà goo, ma ina imudi ê pâ muru.

¹⁴ Â gée goo kaa pwiri, na go ina tà pa ilàri dàpwà, na rà bwaa dopwa, pâ, wâdé na rà piéa côwâ. Â wâdé na rà pièrù goo pâ èpo kàra, ma wéaari bwàti ê pwârawâ kàra. Â, na wàrapwiri, â o càra caa naa cè naigé tà tâpé na rà pièpârijè*, ma rà pinabaèpâjè. ¹⁵ Ba napwa naa goo pâra dàpwà, âna rà jèe nye pagà, ba na rà pâra wiâ *Caatana, â rà jèe imwüru.

[‡] **5:9** Rà nye tâa bwàti goo éarà béaa—Grec: Nye caapwi co éarà.

[§] **5:10** Piénawéna...naa na ipakîri—Grec: Nuwa ê â tèpa pwapwicîri. (Pai pitòpi âboro kà tèpa Juif ma tèpa tapoo cèikî naa goo Iésu na pâara kà Paulo.) **5:13** 2 Tésalonika 3.11 **5:14** 1 Korénito 7.9 * **5:14** Tâpé na rà pièpârijè—é, Pwi apièpârijè, wà Caatana.

16 Gà ina tà pa ilàri na rà cèikî pâ, wiàna pwa cè dàpwà naa tâa kàra, â wâdé na wàilà, na rà pitu târa. Â, naa wàrapwiri, â o càcaa nakake kâra ê wâra pwapwicîri. Ba é mwa pitu târa co wà pa dàpwà na ticè âboro na pitu târa.

Tèpa pitûâ

17 Wâdé na jè papwicîri, ma wâri bwàti tèpa pitûâ na rà pipopa ê wâra pwapwicîri. Â mwa nye dau pâri kaa ma jè wârirà, wiàna rà wakè ba gòo, goro ê pai pwa pupûra ma picémara kàra. **18** Ba jè pûra naa na *Tii Pwicîri pâ: *Gà cibwaa pacoo ê paaci na é uti ê pwâra blé, na pàara na é còogai, ba kâgà ê u mwatò goro blé.* *Deutéronome 25.4* Â jèe wii mwara pâ: «Wà pwi a wakè, âna wâdé na é tòpi ê wâriê†.»

19 Wiàna pwa pwi jè âboro, na é pitòti pwi jè a pitûâ, â gà cibwaa ipacè naa goo, wiàna wàé acari. Wâdé wiàna ârailu ma âracié, cè tâpé na rà paâjupâra.

20 Wà tâpé na rà pwa ê [pwina dau] èpà, âna gà patùrarà, na ara diri ê âboro. Â, naa wàrapwiri, â wà pàra tâpé, âna o wâgotâra, na rà pwa ê pwina èpà.

21 Wàépwiri ê pâ pwina go pitûâri tâgà ba gòo, na ara Pwiduée ma Kériso Iésu ma tèpa *angela na

5:18 Mataio 10.10; 1 Korénito 9.9 † **5:18** ...Wâdé na é tòpi ê wâriê—Popai kà Iésu naa na Tii kà Luka (Luka 10.7). Paari tâjè pâ, wà Paulo, âna é pwamuru ê pwina wii naa na Âmu Aamwari (le Nouveau Testament), âna ipaiwà bau ê popai naa na Aamwari Béaa (l'Ancien Testament), ba cau popai kà Pwiduée. **5:19** 2 Korénito 13.1 **5:20** Éfeso 5.11

pitòrigarirà[‡]. Â gà pitêre dàra bwàti, â gà cibwaa ipwaké goro âboro.

²² Gà côo bwàti ê wâro kà pwi jè âboro, béaa kâra na gà pitòrigarié ba na é pwi a pitûâ[§]. Ba gà péa paari pâ, gà wâdéari ê pâ èpà kêe. Gà ipwacôoco, â gà pitòimirigà [naa na diri pâ ére].

²³ Napwa naa googà, co Timotéo, na gà pwi a ciburà maagé, âna go ina tâgà pâ: Gà cibwaa wâdo co ê jawé moo; â gà tâpo wâdo mwara, ji dipâa, ba o wâdé târa ê nanaagà.

²⁴ Napwa naa goo tâpé na rà ciburà pwa na èpà, âna, pâbéaa kâra, ê jèkutâ goorà, na rà pâra naa goro pitèimuru. Â pwa pâra càrarà, âna mwa tà pwicò me kâra. ²⁵ Pwacèwii mwara, ê pâ wakè na wâdé. Ba pwa pâra wakè kâra, na jè nye mara côo wài. Â pwa pâra pwi, na jè mwa nye tà côo pwicò.

6

Tèpa ênawéna Kîri

¹ [Wàéni ê popai, ba kà tèpa cèikî, na rà] tèpa *ênawéna kîri kà pâra tâpé: Guwà papwicîri tèpa caa kâwà, ma pitêre dàra bwàti. Â, naa wàrapwiri, â o càra caa pitaurèe goo Pwiduée, wà tèpa âboro; â o càra caa pwaêrea, goro ê cèikî kâjè. ² Â wiàna wà pwi caa'gà, âna é pwi a cèikî béegà, â càcaa pai ina wèe pâ, na câgà caa papwicîriê, naa na diri pâ ére.

[‡] 5:21 Angela na pitòrigarirà—Pwiri tèpa angela na rà piénawéna kà Pwiduée, na ara autâa kêe, naa napwéretdotù. (Côo Auinapàpari 5.11.) [§] 5:22 Gà côo bwàti... Grec: Gà cibwaa piûri, na gà tòpò ìgà, naa gó cè pwi jè âboro, ba na é pwi apitûâ. 6:1 Éfeso 6.5 6:2 Philémon 1.16

Bwa, wâdé na gà dau wakè bwàti ba kêe, ba na gà pitu tà pwi a cèikî béegà, na é meaarié wà Pwiduée.

Bénabwé popai

Wâdé na gà pacâmuri tèpa cèikî goo diri pâ pwiibà, co Timotéo. Â gà tacoo goorà pâ, na rà pitère dàra bwàti.

Picòo na pwâ

³ Pwa pàra âboro, na rà pacâmuri tèpa cèikî goro ê pâ muru na ité jii ê pwina go ina tâgà. Â càra caa pâra wiâra ê pwâratùra kà Pwi Ukai kâjè, Iésu Kériso. È pwâratùra bëepwiri, âna âjupâra ma tâbawêe, â é pacâmurijè goro pai wârori ê wâro na wâdé tà Pwiduée*. ⁴ Wà tèpa âboro-bà, âna maina nümarà, â ticè na rà tâmogòori. Jè maagé kàra, âna rà nye tà tûra, ma pitòocia, goro pâ neeremuru. Â diri pâ popai kàra bëepwiri, âna tagòtù ê piboo, ma ê pai pitadàrù, ma pâ pinabaèpà, ma pâ aunünüma na èpà. ⁵ [Dau wâdé târa] pâ pitapopai na ticè ureèe, ba rà pâra wiâra ê pâ aunünüma kàra na càcaa *târù. Ba jèe càra caa côo ê âjupâra. Â rà niimiri pâ, ê cèikî naa goo Pwiduée, âna naigé, ma o pwa neemururà.

Âji wâdé kâjè

⁶ Nye âjupâra pâ, ê cèikî kâjè naa goo Pwiduée, âna jèe pé wâdé kâjè na maina, wiàna jè ipwâdée goo ê pwina jèe wâjaajè. ⁷ Ba nye ticè na jè tame naani góropuu, â o nye ticè cèna jè pawâjuépiri

^{6:3} Galatia 1.6–9 * ^{6:3} Â é pacâmurijè, goro pai wârori ê wâro na wâdé tà Pwiduée—é, É pâra naa goo ê cèikî kâjè. ^{6:5} 2 Timotéo 3.8, 4.4; Tito 1.14 ^{6:6} Filipi 4.11–12; 1 Timotéo 4.8; Hébéro 13.5

^{6:7} Job 1.21

côwâ. ⁸ Â wiàna pwa cèna jè ija ma jè coona, â jèe nye pârijè kaa pwiri.

⁹ Â napwa tâpé na rà ciburà mudàra cè neemu-rurà, âna rà naa [pai pwa wèe, tà *Caatana] ma é piwâmirà, â rà pâ nau pwa pâ muru na èpà. Ba càra caa côo pâ, rà pitubaèpà târa côwâ, na rà pâra wiâra pâ câbawâdé kâra na piticémuru naa goo. Pwacèwii na piirà goro itùpaò, ma türà naa nawià, ba na rà mwü, ba na o tiàurà bamwara[†].

¹⁰ Ba ê majoro diri ê pâ na jèpapara èpà, âna ê pai wâdéari kâjè ê mwani. Wâru tâpé, na rà po dau mudàra ê mwani, â rà imwüru jii ê cèikî. Â rà pâra, na po dau maagé goo.

Pâra aupitûâri tà Timotéo

¹¹ Gà uru jii ê pâ muru bëepwiri na èpà, co Timotéo, ba gà pwi âboro kà Pwiduée. Gà mudàra ma gà pitòimirigà, ma wâdé tà Pwiduée wâgà. Gà wâro na cèikî, ma pimeaari, ma pidàpwicâari, ma moo. ¹² Gà cimwü naa na pwi paa na wâdé, wiâra ê cèikî kâjè[‡]. Â gà cipa ba góo ê *wâro dàra góori jaa Pwiduée [â gà wârori bwàti nabâni]. Ba nye târa kaa, ê wâro bëepwiri, na é todàgà, na tòotù na gà napàpari ê cèikî'gà, na ara ê pâ âboro na wâru.

¹³⁻¹⁴ Go tûâri tâgà ni pâ, na gà pitêre dàra bwàti diri pâ naèà, na gà jèe tòpi. Go ina tâgà pwiri, na ara Pwiduée, na é naa ê wâro kâra diri ê pâ muru. Â go ina, na ara Kériso Iésu, wà pwina é ina co ê

[†] **6:9** Dernière phrase—Wàépwiri ucina naa na grec. Bamwara (é, baamwara)—Pour de bon. **6:10** Éfeso 5.5 **6:11** 2 Timotéo 2.22 **6:12** 1 Korénito 9.25-26; 2 Timotéo 4.7 [‡] **6:12** Wiâra ê cèikî kâjè—é, Ba na gà pwamuru ê cèikî kâjè. **6:13-14** Ioane 18.36-37

âjupâra, na ia é coo ara wà kupénoo Ponce Pilato. Üu, gà wéaari bwàti ê pâ naèà bèepwiri, ba na o ticè tòri ma ûra googà; â o ticè na o mwa pitèigà goo, tèepaa naa na ê tòtotù na ée mwa wâjué me côwâ na wà Pwi Ukai kâjè Iésu Kériso. **15** Ba:

Wà Pwiduée kâjè,
Ukai kà tèpa ukai,
Pwi a pitûâ kà tèpa pitûâ.
É pitûâ naa gò diri.
É jèe pacoo i tòtotù.
Ée mwa paari Kériso.
[Ée nama é wâjué me côwâ]
na pwi tòtotù-bà.
16 Nye wàé co kaa
na é wâro dàra góiri awé.
Pwâra ê pwéelaa kêe,
pwacoé ma niâriê.
Càcaa pâri ma côoê,
goro âraporomeejè.
O mwa pwamainaê,
na diri pâ tòtotù.
Tâa têe pâtâmee,
dàra góiri awé!
Wâdé na wàra! Amen!

Tèpa cèikî na pwa neemururà

17 Gà ina bwàti, tà tâpé na pwa neemururà naani góropuu, pâ, rà ipwacôoco. Ba rà péa pipwamainarà. Â rà cibwaa cèikî naa goo ê pâ neemururà, ba o càcaa tà tâa awé. Bwa, wâdé na rà cèikî

naa goo Pwiduée, wà Pwina é naa tâjè, naa goro piticémuru naa goo, diri ê pâ muru, ba na jè o ipwâdée goo. ¹⁸ Gà ina târa pâ, na rà pwa cêna wâdé [goro pâ wâdé kàra]. Rà nama wâru pâ tûâ kàra na wâdé, â rà naa ma ipâdi naa goro piticémuru naa goo ma pâra tâpé. ¹⁹ Â, naa wârapwiri, â rà o pwawéaa, târa ê jè pâara noowê ê âji neaapiâ na dau pwényuâa, na o càcaa wai—âna ê *âji wâro.

Ipicijii

²⁰ Gà wéaari bwàti, co Timotéo, ê pwina é naa tâgà wà Pwiduée. Gà cibwaa têre pâ pwâratùra na ticè na, ma pipâiti jii ê cèikî. Ba wà tâpé na rà pitòocia goo pâ muru bëepwiri, âna rà ina pâ, tâa târa pâ ‘autâmogòorimuru na wâgòro’. Êco na càcaa âjupâra. ²¹ Â wâru tâpé na rà pâiti jii ê âji cèikî, gée goro ê pai pâra wiâra kàra ê aunünüma bëepwiri.

Wâdé na cau tâa jaawà diri ê *pimeaari imudi kà Pwiduée!

Cidòri nyuâawà!

**Tii Pwicîri: Âmu Aamwari naa na cî
New Testament in Paicî (NC:pri:Paicî)
Le Nouveau Testament à Paicî**

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paicî

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Paicî

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
94c5d202-9853-5b91-879f-4a3023457d58